

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), APRIL 12, 1943.

ŠTEVILKA (NUMBER) 84

“HE IS A GREAT MAN... HE IS A GOOD MAN...”

V našem sobotnem listu smo opozorili na radio-oddajo “One Man’s Family,” v kateri nastopa tipična ameriška družina, kažoča smernice vsem domoljubnim in patriotičnim rodbinam te velike svobodne in demokratične republike.

V svoji snočni radio-oddaji, ki je oddajana po vsej Ameriki, je ta “družina” razpravljala o našem velikem slovcu in velikem Amerikancu—Louisu Adamcu ter o njegovem fenomenalnem delu “Two-Way Passage.” Vsakemu našemu rojaku, ki je slišal ta snočni radio-prenos, je moralo biti toplo pri srcu, ko je čul tolikšno počastitev tega našega naprednega rojaka in odličnega pisatelja vsenarodnega in svetovnega slovesa.

Z zanosom in ponosom smo poslušali ugotovitve o veličini tega našega moža: “He is a great man! He is a good man...” Njegovo epohalno delo, s katerim daje navodila za trajen mir in za srečnejšo bodočnost ne samo pogaženih evropskih narodov, temveč vsega človeštva, je bilo predmet Rooseveltovih in Churchillovih študij, katerih rezultati se že vidno kažejo.

Ponosni in zadivljeni smo, da je iz našega malega naroda izšel tako velik in slaven sin, čigar ime je danes znano ogromni večini vesoljnega človeštva, predvsem pa vsem državljanom, izobražencem in intelektualcem vsega sveta. Vzradošeni in ponosni smo na počastitve in slavo, ki jo še za časa svojega tako polnega in plodnega življenja doživlja ta naš veliki mesijanski veleum, ki krči vesoljnemu človeštvu pot do svobode, sreče in splošnega blagostanja!...

Danes nam je še prepolno srce lepot, ki smo jih slišali po velikem ameriškem radio-prenosu o tem plemenitem in duhovitem našem sinu, zato ne bomo teh blagovestnih vibracij kazili s hreščecimi notami pritljivih in neznatnih Mefistofelov, ki so morali ob snočni radio-oddaji zardeti od sramu in pregledati vso brezdanjo globino svojega velikega duševnega uboštva. Za danes naj sklenemo z besedami očeta te ameriške rodine: “He is a great man! He is a good man...”

Poenostavljenje načrta vpoklicovanja očetov v vojaško službo

Po novi odredbi pridejo v 1-A razred vsi moški razen očetov, ki pa morajo dokazati, kdaj so bili njihovi otroci spočeti in rojeni.

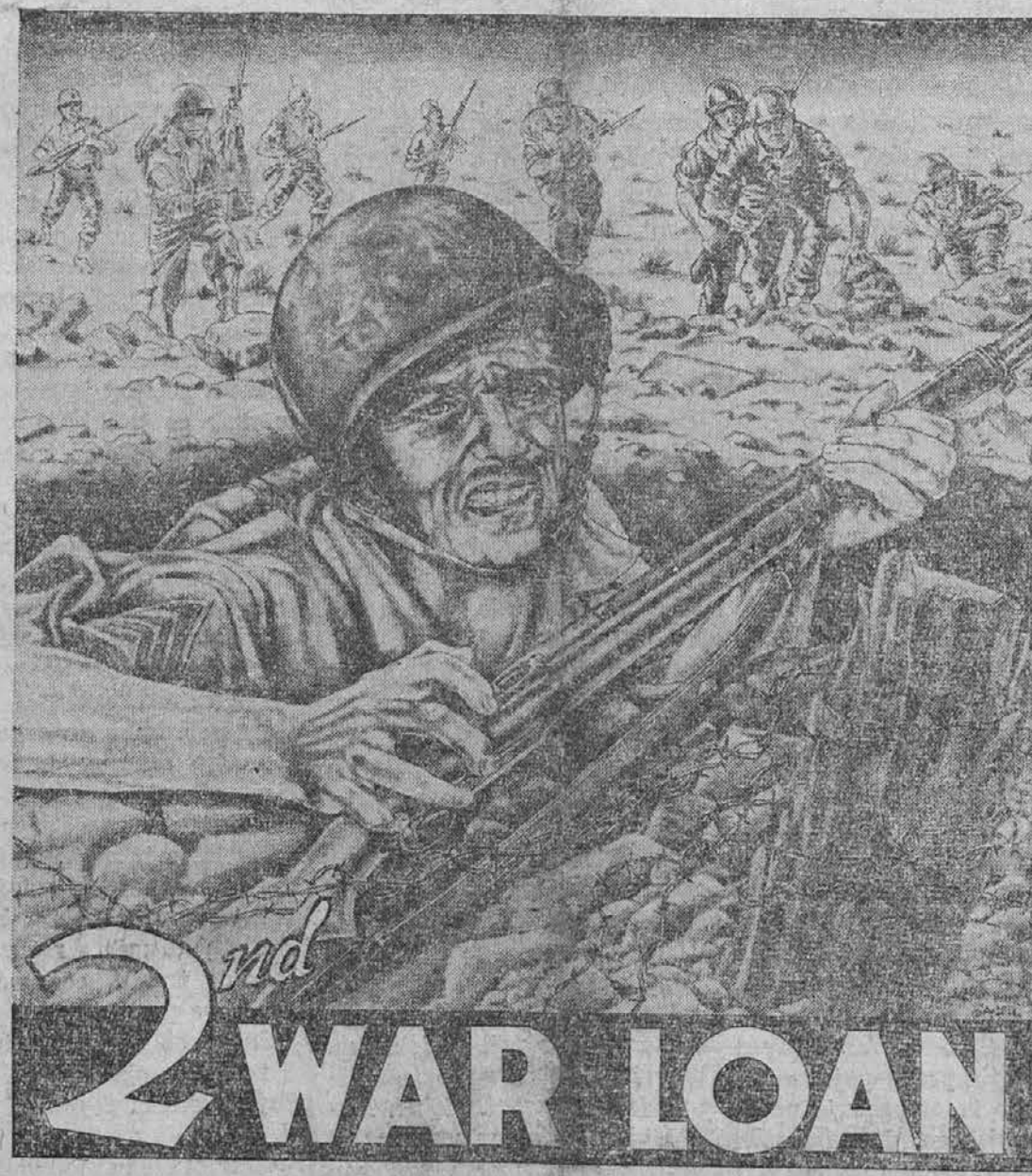
Nove klasifikacije programa, na čigar podlagi bodo pričeli delovati selective service odbori danes, bodo:

NATANČNO IN JASNO DEFINIRANE OCETE kot moške, ki so se poročili, preden je stopila Amerika v vojno in katerih otroci so bili spočeti pred 8. decembrom 1941 in rojeni ne pozneje kot 14. septembra 1942. **TI REGISTRANCI**, ki so kvalificirani očetje pod gornjo definicijo, bodo postavljeni v 3-A razred za objavo, da ne bo nobenih teh vpoklican, dokler ne bo izdano tozadevno uradno obvestilo. To obvestilo pa bo prišlo, ko bo postalo jasno, da draftni odbori v vseh državah Unije ne morajo več razpisovati draftanju, ako ne začnejo pozivati v armado tudi očetov.

Podrobne razčlenitve Pod temi novimi odredbami je možen vpoklic vseh moških v starosti 18 do 37 let, razen če so očetje — moške, ki so se oženili pred napadom na Pearl Harbor in imajo otroka ali otroke, ki so bili rojeni do 14. septembra 1942.

Vsi moški med 18 in 38 leti, razen očetje, pridejo zdaj v 1-A razred, razen če morejo dokazati, da so radi svojega (Nadaljevanje na 2. strani)

Zadušnica V torko zjutraj ob 8:30 uri se bo brala zadušnica v cerkvi sv. Vida za pokojnega Louis Kovačiča, ob priliki sedme obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

This is the official poster, drawn by a Cleveland artist, for Cuyahoga County's 2nd War Loan Campaign.

V ponedeljek se bo pričela 2. kampanja za vojno posojilo, v kateri je določeno, da se bo nabralo v Cuyahoga okraju \$236,000,000. Po vsej deželi pa bo nabranega za to vojno posojilo ogromna vsota \$13,000,000,000.

Poleg bondov, ki bodo stali \$1,000,000, katere bo mogel kupiti le malokateri zemljan, bodo na prodaj tudi tako zване “ljudske obveznice” po \$25, ki bodo dostopne vsakemu povprečnemu državljanu.

Našim ljudem priporočamo, da sežejo po teh obveznicah in da podpišejo po svojih možnostih vojno posojilo, ki bo pripomoglo, da bo svet čim prej odrešen nacifašističnih pošasti.

Znižanje vrednosti točk pri gotovih vrstah klobas

Urad za administracijo cen je znižal njih vrednost točk, ker so se ta kvarljiva živila prepočasno prodajala.

WASHINGTON, 10. aprila. — Urad za administracijo cen je danes okril za 14 do 50 odstotkov ceno točk klobasam in gotovim kosom svinjine. Med produkti, ki jim je bila znižana cena točk, so “vinarice,” klobase iz svinjine, “scrapple,” bologne, “citterlings,” prašičji vrat in kosti od pleč.

Omenjeni urad se je odločil za znižanje, ker so se ti predmeti, ki se naglo pokvarijo, vse prepočasno prodajali. Sedanje niže cene točk postanejo pravomočne v nedeljo opolnoči. (Ker je poročilo datirano z 10. aprilom, so torej te cene postale polnomočne snoči opolnoči. — Ured.)

Salame in druge podobne posušene klobase ne pridejo v poštev pri tem znižanju. Prašičje klobase, vinarice in jetrne klobase so reducirane od sedem točk za funt na šest točk. Gotovi izdelki pa so reducirani na pet točk. — Vrat in plečne kosti so znižane od 2 na 1 točko za funt.

Direktorska seja

V torek, 13. aprila se vrši redna direktorska seja direktorija Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., v dvorani št. 2, novo poslopje. Pričetek ob 8. uri zvečer. Direktorje se prosi, da se udeležijo.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znank!

Posredovalec državnega departamenta je predložil tranzitnemu odboru svoje predloge

Posredovalec Williams je izjavil po včerajšnji konferenci, da še vedno upa, da bo možno preprečiti stavko na poulični, ki se ima pričeti jutri o polnoči.

Paul S. Williams, posredovalec od delavskega departamenta, bo predložil danes dopolne oziroma je že predložil mestnemu tranzitnemu odboru nove predloge za poravnavo spora, ki grozi ustaviti vso transportacijo mestne poulične železnice in avtobusov.

Williams je podal svojo izjavo snoči po konferenci, ki jo je imel s Thomasom P. Meaneyjem, unijskim predsednikom, in drugimi člani unije. Konferenca je trajala vse popoldne.

Seja s tranzitnim odborom Williams je izjavil, da ne more objaviti pogojev svoje predloge, dokler ne predloži iste tranzitnemu odboru, kar se ima zgoditi danes. Ta odbor se je sestel ob desetih popoldne.

Meaney tudi ni hotel komentirati o situaciji ter je samo dejal, da ni v položaju nobenih izjem.

Trditve tranzitnega odbora

Posredovalec Williams pa je izjavil, da ima še vedno upanja, da se bo preprečila stavka, ki se ima pričeti jutri o polnoči, ako mesto ne zadosti zahtevam unije, ki govori za svoje članstvo. Tranzitni odbor trdi, da je bila uslužbenec zvišana njih mezd za 17,5 odstotka nad mezdo januarja 1941.

Izenačenje plače z drugimi mesti

Tranzitni odbor ponuja uslužbenec 2¼-centno zvišanje mezde na uro, kar bi pomenilo, da je njihova plača v soglasju s plačami šestih drugih povprečnih mest. Medtem pa naznanja župan

dopolodne ob desetih sejo svoje Lausche, da je sklical za danes ga vojno-produkcijskega odbora, ki bo proučil učinke predsednikove odredbe glede “zmrznjenosti” plač v tukajšnjem mestu.

Nov grob

V soboto popoldne je po kratki boleznini preminil dobro poznani rojak Joseph Zabukovec, star 56 let. Stanoval je na 576 E. 152 St., kjer je tudi vodil svojo gostilno in restavracijo od leta 1925. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara St. Rupert na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 30. leti. Tukaj zapušča soprogo Rozalijo, rojeno Russ, sina Josepha in Stanleya in hčeri Justino Fabec in Mildred Ivanovich.

Bil je član društva Naprej št. 5, S. N. P. J., podružnice št. 3, S. M. Z. in Euclid Rifle kluba, ter član odbora Liquor Dealers' Ass'n.

Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete in nato na Calvary pokopališče.

Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalem pa naše sozlagje!

Važna seja

Vse članice ženskega odseka Slovenskega delavskega doma, na Waterloo Rd., so vabljene, da se gotovo udeležijo seje, ki se vrši jutri, v torek večer, ob 7:30 uri, ker bodo podani računi zadnjih veselic.

VELIKI IN ODLIČNI ČINI AMERIŠKIH LETALCEV

Ameriški letalci so prekržali vse račune osišča, sestrelili nešteto letal, pogreznili italijansko križarko Trieste, križarko Gorizio pa pustili v plamenih.

VSE ZAVEZNIŠKE ARMADE V TUNISIJ NEVZDRŽNO PRODIRAJO PROTI SVOJIM CILJEM

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 10. aprila. — Ameriški letalci so zbili dve 10.000-tonski italijanski križarki, Trieste in Gorizia, ter sestrelili 27 osiščnih letal iz zračnega konvoja, ki je hotel dobaviti četam osišča v Tunisiji olje in druge potrebščine.

Nobeni ameriških izgub

Napad so izvedli ameriški letalci brez izgube enega samega ameriškega letala, dasi se je napada na italijanske križarke udeležilo okoli sto ameriških letal, ki niso imela v zaščito nobenih bojnih letal.

Angleška osma armada naglo napreduje pod zaščito zavezniških letal severno proti Sfaxu.

Križarki Trieste in Garizia

Ameriške letalske trdnjave so zadele z direktnimi zadetki križarki Trieste in Gorizio, ki sta se skrivali v pristanišču Le Maddalena v Sardiniji. Obe križarki sta bili tako zdelani, da ne skupaj 80 osiščnih letal. Od 27 osiščnih letal, ki so jih ameriški letalci danes sestrelili, je bilo 21 velikih transportnih letal.

Razbitje letalskega konvoja

Drugi ameriški bombniki pa so ugrizli sovražni zračni konvoj jejo.

30 do 50 letal, ki so nesla olje četam maršala Rommela v Tunisijo. Ameriška letala so sestrelila 27 osiščnih transportnih letal, ne da bi imeli ameriški letalci najmanjše izgube. Transportna letala so s silno eksplozijo treščila na morje ter se razletela in užgala. Dva ameriška letalca sta sestrelila vsak po četvero nemških transportnih letal.

Sestrelitev 27 nadaljnih letal

Zavezniški glavni stan v Severni Afriki, 11. aprila. — Danes, ko so ameriški bombniki sestrelili 27 nadaljnjih velikih nemških transportnih letal, se je doznalo, da se je ena izmed obeh bombardiranih italijanskih križark, križarka Trieste pogreznila, dočim je bila križarka Gorizia silno poškodovana in še vedno gori. V 36 urah so sestrelili ameriški letalci v Tunisiji in nad Sredozemskim morjem vsega skupaj 80 osiščnih letal. Od 27 osiščnih letal, ki so jih ameriški letalci danes sestrelili, je bilo 21 velikih transportnih letal.

Medtem pa vse zavezniške armade v Tunisiji naglo napredujejo.

Vlada bo določila kontrolo cen v hotelih, restavracijah in izkuhkih

V nekem hotelu v Washingtonu je moral plačati neki gost \$1.20 za kvart mleka. — Navodila in svarila lastnikom hotelov in restavracij.

WASHINGTON, 11. aprila.

OPA urad bo pričel zdaj izvajati kontrolo cen v restavracijah, ker se je doznalo, da je neki mož plačal v nekem hotelu v Washingtonu \$1.20 za kvart mleka.

Prentiss M. Brown, administrator cen, je naročil vsem OPA regionalnim uradom, naj določijo maksimalne cene vsem živilom in pijačam, ki jih servirajo po restavracijah, kafeterijah, hotelih in drugih javnih prostorih, in da naj potisnejo nazaj vse nenormalne visoke cene.

Temeljna perioda od 4. do 10. aprila

Bazna perioda tega določevanja cen bo od 4. do 10. aprila, v katerem razdobju morajo vse restavracije in drugi javni prostori, kjer se prodajajo živila in pijača, predložiti lokalnim odborom kopije svojih cenikov.

V svojem memorandumu lastnikom restavracij je administrator naglasil, da upa, da bodo dajali slednji svojim odjemalcem največjo možno vrednost za njihov denar, toda istočasno jih je posvaril:

Svarilo restavraterejem

“Vsako zvišanje cen, reduk-

Pogreb

Pogreb pokojnega Andrew Knaussa se bo vršil v torek zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ter nato na Calvary pokopališče.

Dar

Člani kluba Ljubljana so darovali za Rusko vojno pomoč \$10. Odbor se jim najlepše zahvaljuje za dar in želeli je še mnogo posnemalec.

Velik japonski letalski poraz nad Novo Gvinejo

Japonci so izgubili 23 letal izmed 45, s katerimi so napadli Oro zaliv.

Zavezniški glavni stan v Avstraliji, ponedeljek, 12. aprila. — V srditi zračni bitki nad Oro zalivom na Novi Gvineji v nedeljo, je bilo sestreljeno 23 japonskih letal.

Sovražna letala so vrgla na zaliv 25 ton bomb, ki so zadele neko trgovsko ladjo.

Ameriški letalci so vsega skupaj premagali 45 japonskih bombnikov in bojnih letal, izmed katerih so jih 23 sestrelili, ostala letala pa so pobegnila. Dalje naznanja komunike, da je neka japonska podmornica ob avstralski obali pogreznila neko majhno zavezniško trgovsko ladjo, katere posadka je bila rešena.

WASHINGTON, 11. aprila. — Mornariški departament naznanja, da je bilo v zračni bitki nad Guadalcanalom dne 7. aprila sestreljenih vsega skupaj 37 japonskih letal.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

MIROVNA OFENZIVA ITALIJE

Dnevnik "The Chicago Sun" z dne 30. marca je priobčil na svoji uredniški strani sledeči članek, ki ga je napisal M. W. Fodor:

Iz neprestanih vesti, ki prihajajo iz Londona, Berna, Stockholma in drugih krajev je razvidno, da je Mussolini-jeva Italija naveličana te dolge in neuspešne vojne in da je prav tako sita tudi svojega brutalnega, prekanjenega zaveznika. Rečeno je, da je Italija že preko raznih kanalov iztegnila svoje mirovne tipalke, in da je nedavno imenovanje grofa Galeazza Ciana, Mussolinijevega zeta, za poslanca v Washingtonu, del te italijanske "mirovne ofenzive."

Kakor naznanjajo vesti iz Londona, se Italijani zavedajo, da jim je za zdaj nemogoče, izvit se iz oprijema nazijske Nemčije, toda čim bo zavezniška invazija dosegla italijansko zemljo, se bo Italija z revolto osvobodila nazijskega jarma.

Druga poročila vedo zopet povedati, da želi dobiti Mussolini jamstvo za svojo lastno varnost. Tako je na primer znano, da je pred meseci kupil neko hišo v Švici, po vsej priliki zato, da se bo imel kam zateči, ko ga bodo zapodili iz Italije. Toda poročila iz Londona naznanjajo, da si hoče Mussolini pridobiti pravico naselitve v kaki južnoameriški državi. Toda čeprav smatramo Mussolini-ja za manjšega kriminalca kakor je Hitler, ne smemo prezreti dejstva, da brez Mussolinijevega fašizma ne bi imela tudi Nemčija nikoli te vrste vlade.

Dalje si Mussolini obupno prizadeva, da bi rešil tudi svojega zeta in še nekatere druge fašiste, kakor na primer Dina Grandija, za bodočo "demokratsko" vladlo Italije.

V Ameriki vlada bojazen, da bi separaten mir z Italijo rešil in ohranil tam Savojsko dinastijo. Mnogo ljudi tukaj pa izjavlja: "Italija mora postati republika."

Tudi jaz upam, da bo Italija postala republika, toda onim, ki to naglašajo, svetujem, naj Italijanom nikar preveč ne naglašajo besede "mora." Iz mojih zadnjih povojnih izkušenj mi je znano, da so poraženi narodi izredno senzitivni ali občutljivi, in če bi se izvajalo v tem slučaju na primer pritisk, kakšne vrste vladlo naj vpeljejo, bi takšen pritisk utegnil rešiti sicer trhljo monarhijo. Poleg tega pa tudi ne gre pozabiti, da je bil po zadnji vojni eden najgorečnejših republikancev v Italiji nek gotov—Benito Mussolini.

Mussolini in večina njegovih Italijanov danes upajo, da jim bo možno izposlovati mir, ki jim bo rešil večino njihovega domačega teritorija kakor tudi del njihove kolonijalne posesti. Kakor se zdi, sta oba, Washington kakor London, pripravljena, plačati gotovo ceno, da se spravi Italijo iz vojne. Njen izstop iz vojne bi izzval namreč porazen učinek na manjše vazale osišča, kakor na Bolgarijo, Rumunijo in Madžarsko. Toda takega separata miru se ne sme doseči z žrtvovanjem časti ali demokratskih načel. (Vsa podčrtanja v tem članku so naša. Uredništvo.)

Nasprotno, mi moramo poskrbeti, da bo Italija prisiljena, odpevdati se slovanskim provincam, ki jih je dobila po prvi svetovni vojni.

Italija je dobila Slované na podlagi tajne pogodbe, sklenjene dne 26. aprila 1915 med Francijo, Anglijo in Italijo. Predsednik Wilson ni hotel na verzajski mirovni konferenci priznati veljavnosti tega pakta ter je energično protestiral proti predaji 500,000 Slovencev in 200,000 Hrvatov Italiji. Sovjetska Rusija ni tudi nikoli priznala tega zavojevanja, ker ni imela svojih delegatov na mirovni konferenci.

S tem, da je stopila v vojno ob strani Nemčije, je Italija definitivno pripravila in zaigrala svoje dvomljive pravice, ki jih je dobila s tajno londonsko pogodbo. VZHODNI DEL ITALIJE, V KATEREM SO NASELJENE SLOVENSKE IN HRVATSKE MANJŠINE, MORABI VRNEN JUGOSLAVIJI. Poleg tega je bilo stopanje, ki so ga bile deležne te slovanske manjšine od strani fašistovskih oblasti, tako kruto, da je že samo s tem

postopanjem pripravila Italija vse pravice do teh slovanskih provinc. IN TO JE POTREBNO ODRŽATI V VIDIKU, KADAR RAZMIŠLJAMO O SEPARATNEM MIRU Z ITALIJO!

Gornji članek v velikem ameriškem dnevniku je eden najbolj razveseljivih pojavov, ki jih imamo zaznamovati Slovenci in drugi Jugoslavlani, predvsem pa Primorci v Ameriki. Iz tega sijajnega članka je razvidno, da je ameriška javnost dokaj dobro informirana o resničnem stanju stvari, iz česar sledi, da je še tem bolj informiran naš državni department.

Naturalizacije izven ozemlja Združenih držav

Prvič v ameriški zgodovini, kakor objavlja generalni pravdnik Francis Biddle, so inozemci izven Združenih držav postali ameriški državljani. To naturalizacijsko postopanje je bolj administrativnega kot sodnega značaja.

Ti inozemci, ki so bili deležni tega naturalizacijskega postopanja, kakršnjega še nikdar ni bilo, so bili 289 članov vojske, nastanjeni v zoni Panamskega kanala, in vojske pod obrambnim poveljstvom v Karibih. Naturalizacija teh inozemcev je postala mogoče vsled zakona, ki se naziva Second War Powers Act, ki olajša predpogoje za naturalizacijo in omogočuje podelitev ameriškega državljanstva inozemskim članom ameriških oboroženih sil, ki se nahajajo izven delokroga naturalizacijskih sodišč.

Pomožni komisar Thomas B. Shoemaker, ki je bil dodeljen priseljenišnemu in naturalizacijskemu komisariatu, da vodi naturalizacijska postopanja v vojaških in mornariških postajah v Karibih s sodelovanjem Vojnega in Mornariškega departmента, je na licu mesta držal zaslivanja in izdal državljanstva spricevala. Tekom decembra 1942 je izdal državljanstva spricevala v zoni Panamskega kanala, v Curacao, Trinidad, Britanski Guiani, Nizozemski Guiani in v Antigui.

Izmed 289 naturaliziranih vojakov oziroma mornarjev bili so nekdanji državljani ali podaniki 35 inozemskih dežel, vseh pet dežel, ki spadajo v Osišče.

CHAMBERLAIN V HITLERJEVEM SALONSKEM VOZU

Ko se je angleški ministrski predsednik Chamberlain prvič peljal k Hitlerju, ga je pričakoval v Monakovem Hitlerjev posebnem vlak.

Chamberlain si je ogledoval salonski voz in je bil zelo zadovoljen, ko je poleg velikega saplona našel tudi krasno kopalnico in spalnico. "Vajen sem na kratko popoldansko spanje, ki mi bo tudi tukaj dobro delo,"

Poslanik Ribbentrop je obdehal s Chamberlainom, Zelvinu juha, roast beef, pudding, sir, slaščice in sadje, vse to zalito z izbornim renskim in rdečim vinom ter črno kavo. Tudi provoststvih smotki ni manjkalo.

Razgovor med kosilom je bil zelo prirečen. Govorila sta angleški. Casnikarji bi gotovo dali leto svojega življenja za to, da bi ujeli kakšno besedico. Seveda je Ribbentrop pozneje trdil, da sta govorila samo o vremenu. Res pa se je razgovor začel z ugotovitvijo: "Vreme je bilo pri mojem odletu iz Londona krasno. Šele v Nemčiji so se pokazali težki oblaki." Ribbentrop je baže na to pripomnil: "Pri vašem odletu nazaj bo najbrž narobe."

Zaseženo dolžnikovo truplo

Malajec Sestrosmito je imel bolno ženo in šest otrok. Ne smemo se čuditi, da ga je beda pripravila do tega, da je jel uživati opij, da bi lažje prenašal svojo bridko usodo. Razen tega je bil pa še zadolžen.

Malajci radi delajo dolgeve in ne razmišljajo mnogo o tem, kako jih bodo plačali.

Tudi Sestrosmito je bil tako lahkomišeln in najbrž se je zanašal na čudež. Upnik je pritiokal nanj, naj plača dolg, toda Sestrosmito tega pri najboljši volji ni mogel storiti, ker ni imel denarja.

Upnik si je pa znal pomagati. Vzel je najpotrebnejše in se kratkomalo preselil k dolžniku. Tam si je izbral najlepše sobe in se je dal gostiti. Noben Malajec bi se v takem primeru ni upal postaviti upnika pod kap ali odreči mu dobro hrano.

Sestrosmito je bil ves obupan. Po malajskih običajih je moral prirediti nepovabljenemu gostu gostije in nihče ga ni vprašal, od kod mu bo denar. Sestrosmito je hitel k županu, ki mu je sicer pomagal z denarjem iz zadrege, toda moral se je zavezati, da mu bo zastoj delal na polju. Sestrosmito je obljubil vse. Upal je pač, da bo upnik zopet odšel, pa se je zmotil. Če bi bil upnik prostovoljno odšel, bi bilo to pomenilo, da se odpoveduje svoji terjatvi.

Nesrečni Sestrosmito je videl, kako se je nepovabljen gost masti z najboljšimi jedmi, sam z družino je moral pa stradati. Celo opij mu je vzel upnik. Sestrosmito se ni mogel več premagati. Med njima je prišlo do srditega prepira, med katerim je dolžnik potegnil bodalo in hotel planiti na upnika, ta ga je pa prehitel in mu zasadil svoje bodalo v srce.

Vpičo tarnajoče žene in otrok je upnik zasegel celo dolžnikovo truplo. Po starem malajskem običaju more namreč upnik zadržati dolžnikovo truplo pred pogrebom tako dolgo, dokler pokojnikova žena ali rodina dolga ne plača.

Uboga žena je tarnala v prvi vrsti zato, ker pokojnikova duša ni mogla na oni svet, dokler truplo ni v redu pokopano. Zatekla se je k prijateljem in sorodnikom, toda zaman. Slednji ji je ponudil denar neki plantažnik, toda morala se je zavezati, da bo do svoje smrti zastoj delala na njegovih poljih.

Poenostavljen načrt vpoklicevanja očetov v vojaško službo

(Nadaljevanje s 1. strani)

specijalnega dela upravičeni do 6-mesečne periode odloga (2—B razred) in pa glavni delavci v vojno pospešujoči aktivnosti (2—A razred). Dalje agrikulturni ali poljski delavci, ki producirajo gotovo količino živil (2—C razred), ali oni, katerih vpoklic bi povzročil veliko trpljenje njihovim ženam, materam, očetom in drugim od njih odvisnim ljudem.

Možje, ki so telesno nezmožni za vojaško službo, ostanejo še nadalje v 4. razredu.

Civilne svobode leta 1942

proti Osišču se lahko trdi, da so se civilne svobode v Združenih državah mnogo bolj uspešno ohranile, kot tekom prvega leta prve svetovne vojne, dasi so se v nekaterih slučajih ustavne pravice resno prekršile.

Tega mnenja je American Civil Liberties Union v splošnem pregledu o civilnih svobodah v Ameriki od Pearl Harborja do začetka l. 1943.

Ta organizacija trdi, da v splošnem položaj je precej ugoden, kar se tiče ohranitve demokratskih svobod, zlasti svobode v javnih razpravah s strani tiska in radija, rastoče zaščite pravic črncev in pametne poravnave delavskih zahtev. Treba pa je stalne pažnje, da se zaščitijo pravice onih manjšin, ki bi neizogibno trpele pod pritiskom vojnih razmer.

Nasproti temu pa organizacija navaja štiri glavne izjeme obteževalnega značaja prvič, odstranitev vsega japonskega prebivalstva iz zapadne obali s strani vojaških oblasti in njih tendencija v resničnih koncentracijah; drugih, mednarodno cenzuro; tretjič, cenzuro poštnih uprav proti publicijam brez predhodnega zaslivanja in četrtič nekatera obteževalna postopanja s strani federalnih oblasti.

American Civil Liberties Union pa hvali razen dejstva, ki so brezdvomno jako ugodna, na primer pomanjkanje histerične gonje in nasilnega zatiranja.

Organizacija ugodno komentira o liberalnem postopanju Justičnega departmента proti sovražnim inozemcem italijanskega državljanstva, kakor o delovanju predsednikovega odbora proti diskriminaciji.

Ruska fronta

Nemška umikanja iz Krasnodara, Rostova, Vorosilovgrada in Harkova so morda manj hudi porazi po merilu človeških izgub kot polom v Stalingradu. Nemci pa so bili tako premanevirani po superijorni strategiji Rusov, da so morali odrečiti umikanja na veliki potezi, kajti trdnjša obrambna akcija bi bila stala predrago. Povsem jasno je, da so Nemci izgubili večji del svojih poglavitnih postojank na južni ruski fronti, dočim so Rusi pridobili nazaj mnogo mest, ki po prejšnjem bahanju Nemcev samih so tudi odločilne gospodarske in vojaške važnosti.

Vlada bo določila kontrolo cen v hotelih, restavracijah in izkuhkih

(Nadaljevanje s 1. strani)

oija količine ali poslabšanje kakovosti hrane utegne izzvati odredbe lokalnih odborov za zamrzitev, določitev cen za gotove vrste živil in splošno reguliranje cen."

Za kvart mleka \$1.20
Zgodbo o kvartu mleka, ki je stal \$1.20, je povedal senator Nye, republikanec iz North Dakote, ki je nasvetoval, naj se preiskava glede cen raztegne tudi na hotele in restavrate.

Odranje z jajci
Senator Smith, demokrat iz South Carolina, je povedal, da je plačal neki strojevodja iz Pine Bluff, Ark., v nekem malem restavrantu po 15 centov za vsako jajce, katerih je našel trije. Dotični strojevodja je pisal senatorju: "Po tej ceni stanejo jajca \$1.80 tucat. Jaz pa sem videl farmarja, ki je prodal restavraciji jajca po 30 centov tucat."

Občinsko dete

ROMAN DOJENČKA
spisal
Branislav Nušić

DEVETO POGlavJE

Grom z jasneja

Nedelja popoldne. Božja služba je pravkar minila. Solnce greje in obeta najlepši dan. Ne žge in blag vetrič pihlja ter ti hladi znojno čelo, a ljudstvo, lepo in čisto oblečeno, se je razkropilo po vasi, stoji pred cerkvijo ali krčmo.

Ko je dan tako lep, tedaj si tudi ti nekako zgovoren. In ako je kdo, tedaj so zgovorni pop, župan, štacunar in pisar prelepniški. Pred krčmo sede in se pogovarjajo in so veseli; le čista radost in zadovoljnost se jim bere na čelu in licih in ustnih.

Moj Bog, ali kaj vse se ne zgodi na svetu! N. pr. koliko krat se je že zgodilo, da je z jasneja udaril grom, in ko ti gledaš veselo na svoje lepe njive, pa prirožlja toča in zmlati žito. Ali — zdrav človek sedi, pije s teboj in se šali, kar zavrti oči in umre. Da, takšni slučaj se zgode na svetu in čuden prirodni slučaj se je zgodil tudi danes, baš ko je tako lep dan in so pop, župan, štacunar in pisar tako veseli in zadovoljni, da jim je radost zapisana na čelu in licih in ustnih.

Sede, sede, kar vam prisopihata tisti birci Sreja, ki nikoli dobrega ne prinese, kadar prileti ves zasopjen, kakor smo to videli že v petem poglavju tega romana.

Sreja ne pride čisto k mizi, temveč namigne s prstom županu, nakar se ta dvigne in gre z njim malo na stran. Sreja nekaj zasepeče in ko to župan sliši, ves prebledi in pomodri kot zrela smokva.

Tedaj župan namigne s prstom popu in pop se vzdigne od mize in gre malo na stran. Župan mu nekaj zasepeče, in ko to pop sliši, ves prebledi in pomodri kot zrela smokva.

Nato pop namigne s prstom štacunarju Jovu in Jova se vzdigne od mize in gre malo na stran. Pop mu je nekaj zasepeče in ko to sliši Jova, ves prebledi in pomodri kot zrela smokva.

Nato Jova namigne s prstom pisarju in pisar se vzdigne od mize in gre malo na stran. Jova mu nekaj zasepeče, a pisar ne prebledi in ne pomodri kot zrela smokva, ker je že od ranega jutra pil in že bil blede in moder kot najbolj zrela smokva.

Nastal je trenotek molka, težak, usodepolen trenotek, ko nihče ni ničesar mislil, temveč so se vsi glupo gledali med seboj.

Nazadnje namežikne pisar županu in gre proti pisarni, župan namežikne popu in gre za njim, pop namežikne štacunarju in se obrne za prvima dvema, a štacunar ni imel nikomur namežikniti, zato je krenil za onimi brez vsakega izraza v oči in na licih.

Ko so prišli v pisarno, so videli na svoje oči ono, kar so malo prej drug drugemu prišepnili v uho, videli so namreč na svoje oči akt Krmanske občine šte. 86 in ono fatalno, prilogo zvraven akta, ki se je tako zadovoljno smehljala, kot da ji je milo, ker se je vrnila med svoje. "Kaj pa zdaj?" vpraša pop in pogleda vse po vrsti.

A vsi molče, nihče ne ve, kaj

naj misli, a kaj še, da bi kaj povedal.

"K predstojniku pojdemo," odloči pisar, "da se pritožimo vsled protipostavnega postopanja Krmanske občine."

"Ali bo kaj pomagalo?" vpraša župan.

"Seveda," pravi pisar; "predstojnik jim bo zapovedal, da sprejmejo otroka."

"Gotovo!" Opomni štacunar Jova.

"Ali jaz nekaj mislim..." začne pisar.

"Kaj misliš, Boga ti?" vprašajo vsi na en mah.

"Namreč, stvar je malo težavna, pa ti zato ne bilo pametno, da mu kar enostavno pošljemo akt in otroka, temveč naj gre k njemu deputacija občine. Župan, ti bi šel, pa ti, pop, in ti, Jovo, da se osebno pritožite predstojniku. To je vse drugače, ako se osebno pritožite, potem tudi predstojnik ne more kar tako preko vsega."

Mislili so in mislili pa videli da bo tako v resnici najboljša kakor pravi pisar. Odločijo, da tako tudi store, in da jutri jutraj krenejo v mesto z aktom in otrokom.

A ko je zjutraj sinila zora, gre Milič že tretjič na pot k predstojniku, a zdaj z aktom št. 154.

Ko so šli skozi vas, je slišal pop prilogo pod suknjo, da je ne bi kdo videl; kasneje so drug za drugim nosili nesrečno prilogo.

Tako so se tudi približali dotičnemu mestu po dolgem potovanju.

(Dalje prihodnjito)

Vojni sklad Rdečega križa

Ko je predsednik Roosevelt označil mesec marc kot "mesec Rdečega križa", pozval je vsakega Amerikanca, naj se vpiše "v vojsko usmiljenja" pod praporjem Rdečega križa in naj privede darovno prispe k skladu Rdečega križa.

Cilj te kampanje je, da se nabere \$125,000,000, in do te vsote se je prišlo po natančnem proračunjenju dejanskih potreb Rdečega križa z ozirom na njegove izredne obveznosti in njegovost za časa vojne. Zgoraj naša vsota bi pokrivala lokalne narodne in mednarodne obveznosti organizacije za leto dni — razun v slučaju nepričakovanih nužnosti in nesgod.

O dejanskem delovanju Rdečega križa — za časa mira ali vojne — ima večina ljudi le nejasne pojme. Ljudje si predstavljajo Rdeči križ bolj kakor simbol kot kako organizacijo posameznih ljudi. Čitajo, kako je Rdeči križ priskočil na pomoč žrtve kake povodnji ali se stradalnih otrok Grške ali pa vojnih ujetnikov; redkokdaj pa mislijo na zdravnika, bolničarke in druge osebe raznih poklicev, ki končno omogočajo očitno dobro delo, katero je značilno za Rdeči križ.

Amerikanci tu doma, ki pri sprevajo k vojnemu skladu Rdečega križa, dajajo direktno in takojšnjo pomoč očetom, sorodnikom ali bratom, ki so na vojni fronti, sorodnikom, ki so na vojni ujetniki, ljudem zasedenih dežel, ki trpijo vsled vojne.

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN—I. DEL

— Saj ga ne bomo obudili, — je dejal Panoufle. — Petdeset frankov je "fuč." — Oh, kaj bo, kaj bo! — je tarnala Zefyrina. — Eh, nič ne bo, saj dobimo za pisma toliko denarja, da bomo lahko kupili sto takih ključev, — jo je tolažil Panoufle. — Ah, — je nadaljevala Zefyrina, — do grla sem že sita tega tavanja po svetu. Staro me se in potovanje človeku v teh letih ni več v zabavo. Bolje bi bilo naseliti se v Parizu in začeti s krošnjarstvom. — Sakra! — je zamrmral Slimak. — To ni napačna ideja, — je pritrdil Panoufle. — Tako bomo lahko mirno pričakovali izida kupčije z gospodom d'Alboizom. — Imeti pa moramo dovoljenje od notarja tega vrazjega Claudineta, — je menil Slimak. — Izguba konja nam pride kot nalašč prav, da ga dobimo. — Pojdimo torej. — Kaj pa naš voz? — Zanj že imam kupca, — je odgovorila Zefyrina. — Mladavečevka iz ulice de la Tombe-Issoire bi ga rada kupila. — Potrebovali bomo stanovanje. — Bomo že kaj našli. Ti, Zefyrina, pa kar pojdi po svoje kupca; ti, Slimak, se domeni z notarjem, jaz pa najdem našo stanovanje.

— A otroka? — Claudineta vzameš s seboj. — To napravi dober vtis na notarja. — Jaz pa vzamem Milčka, da mu ne bo dolgčas. Tako so tudi storili. Notar je brez oklevanja ustregel Slimakov želji. Zahteval je samo, da mora biti polovica kupne cene izročena njemu, da bi mogel denar naložiti na Claudinetovo ime. To vendar ni potrebno, — je ugovarjal Slimak zaman, — midva z ženo sva njegova dediča, a on denarja itak ne bo rabil dolgo. Tudi Zefyrina je dobro opravila. Voz je bila prodala sicer pod ceno, toda glavno je bilo, da ga je spravila v denar. Panoufle se tudi ni zamenjal. Voz je bil stanovanje v najzaprtejšem delu znamenitega okraja in drugi dan so se že preselili. Zjutraj, pred selitvijo, je pripeljal Panoufle ročni voziček in Zefyrina je naložila nanj vse, kar je bilo treba vzeti s seboj. — Midva bi ti bila samo v napoto. Ti bosta že fantiča pomagala, — je dejal Slimak. — Midva pa greva ta čas na izprehod. — Da, da, le pojdita. Tam doli se sestanemo. In ko je že odhajal, je vprašal Panoufle Slimaka: — Ali ne vzameš s seboj pisem? — Saj nisem neumen. — Kako to? — Dobro so spravljena v mo-

jem kovčegu. Kdo nam pa jamči, da pride ta d'Aloize popoldne na sestanek s poštenimi nameni in da ne bo skrita kje blizu policija. Ti ljudje iz boljše družbe mislijo, da si smejo vse dovoliti. Planejo name in me aretirajo pod pretrvezo, da sem hotel od gospoda izsiliti denar; napadejo me in mi ukradejo pisma — a kaj potem?

— To bi bila preključna smola; izključeno pa tudi to ni. — Tako bo bolje. — Sestanek in pomeniva se s tem gospodom. Če bo zadovoljen, bom na videz vlekli iz žepa zavitek, da bi mu ga izročili. Če je pripravljen izdati, me ujamemo. To bo v njihovo škodo. — Prazna roka, prazen žep. — Z Zefyrino bosta pa čuvala pisma. Nič ne ve, kje stanuje. — Izslediti nas ne morejo. — Ostanemo gospodari položaja. — Če bo pa dečko ravnal pošteno, mu poročim: Gospod, nimam pri sebi tistega, kar sem vam obljubil, toda pojdite z menoj, pa vam izročim. Najameva izvoščka, zapečljem ga pred hišo, skočim po pisma, on mi plača in vse bo v redu. — Da, to je dobro izmišljeno. — Sam bi si tega ne mogel izmišljati. — Lopova sta po obedu vrgla karte in med popivanjem sta čakala, da napoči čas sestanka. — Veš, stara grča, tebe letos ne bo zeblo, — je dejal Panoufle porogljivo. — Jezen, da je izgubil, je Slimak molče vstal. — Čas je, da kreneva na pot, — je dejal. — Pa pojdiva. Plačala sta in krenila proti železniškemu mostu d'Auteuil. Nekdo se je tam pod oboki že izprehajal. Slimak se je ozrl na vse strani, potem je pa krenil naravnost proti njemu. Panoufle je ostal v bližini na straži. Daleč naokrog ni bilo videti žive duše. — Oprostite, gospod, — je dejal Slimak in spošljivo pozdravi neznanca. — Če se ne motim, gospod nekoč čaka. — Res je, — je odgovoril Robert. — Ali ste mi vi pisali? — Da, gospod polkovnik, — je priznal Slimak ponižno. — Ali imate pri sebi pisma? — Da, gospod polkovnik. Sedem in trideset pisem, ki je na njih podpisana Carmen. — Ste pripravljeni vrniti mi jih? — Z veseljem, če vam je kaj ležeče na njih, gospod polkovnik. Seveda za pametno ceno. — Koliko pa hočete? — Vsako pismo je vredno tisoč frankov. — Toda za vas, ki ste iz vojske, in ker spoštujem armado, napravim to ceno; dam vam jih za trideset tisoč frankov. — Trideset tisoč frankov! — Da, okroglo. — Če bi jih dal le za pet frankov cene, bi imel izgubo, — je pripomnil bandit predržno. — Ne bom se prepiral z vami. — Evo vam v bankovcih, kolikor zahtevate. In potegnil je iz žepa tri svežnje bankovcev po deset tisoč frankov. Bil je odločen trenutek. Slimak se je vprašujoče ozrl okrog sebe. Zagledal je Panoufela, ki

ni dajal nobenega znamenja, da se bliža nevarnost. Iz žepa zamazanega suknjaka je potegnil ves masten zavitek, ga počasi odvil in vzel iz njega manjši, skrbno zalepljeni zavitek. Pomolil ga je d'Alboizu, ki ga je vzel, hoteč takoj prepričati se, kaj je v njem. — Policija torej ne bo vtičkala v to zadevo nosu. Denar je pripravljen. — opraviti imam torej s poštenjakom, — je pomislil Slimak. — Ničesar se mi ni treba bati. In obrnjen k d'Alboizu je dejal: — Ni vredno odvijati tega zavitka, ogospod polkovnik. To je samo na oko. V njem je samo star časopisni papir. Ker vidim, da ste poštenjak, sem pripravljen izročiti vam ta pisma. Pri kupčijah pa človek tolikokrat nasede, da mora biti zelo previden. — In cinično je povedal d'Alboizu, s kakšno zvijačo je hotel priti do zaželenih nagrad. Robertu so se srdito zaskrisle oči pri misli, da si drzne ta lopov dvomiti o njegovi značajnosti. Malo je manjkalo, da mu ni te predrznosti kar takoj poplašal. Vendar je pa imel toliko moči, da se je obvladal misleč na Carmen, na Ramona, na vsa draga bitja, ki je imel njih srečo v rokah ta nestvor. — Zdaj, gospod polkovnik, ko sem se prepričal o vaši dobri volji, vas pa prosim, da me počastite s svojim visokim posetom na domu; v pičli uri bo najina zadeva urejena. — Pojdite, sledim vam, — je odgovoril Robert. Peš sta prispela do Passy. Slimak je stopal previdno spredaj. Panoufle pa dobrih sto korakov za njima. Kar so srečali izvoščka. (Dalje prihodnjik)

Mogočen lovec na Pacifiku

Mogočna ameriška podmornica Wahoo je priplula v neko luko jugo-zapadnega Pacifika z metlo privezano k svojemu stražnemu stolpu. Ljudje, nenačujeni na morske običaje, so kar zijali. Stari mornarji pa so dobro znali, da je metla neradno odlikovanje za podmornico, ki se vrača v luko, potem ko je potopila vse ladje sovražniškega konvoja. In podmornica Wahoo je bila zares zaslužila tako odlikovanje, ker je bila vse pometla proč, ko je potopila eno razoročeno, en tanker, en transport in dve veliki tovorni ladji nedaleč od Nove Gvineje. Transport je bil natrpan z japonskimi vojaki. S tem prispevkom podmornice Wahoo je ameriška mornarica mogla našteti vsaj 129 japonskih ladij, potopljenih od podmornice, 22 drugih brčkone potopljenih in 32 drugih poškodovanih.

— Mogočno ameriška podmornica Wahoo je priplula v neko luko jugo-zapadnega Pacifika z metlo privezano k svojemu stražnemu stolpu. Ljudje, nenačujeni na morske običaje, so kar zijali. Stari mornarji pa so dobro znali, da je metla neradno odlikovanje za podmornico, ki se vrača v luko, potem ko je potopila vse ladje sovražniškega konvoja. In podmornica Wahoo je bila zares zaslužila tako odlikovanje, ker je bila vse pometla proč, ko je potopila eno razoročeno, en tanker, en transport in dve veliki tovorni ladji nedaleč od Nove Gvineje. Transport je bil natrpan z japonskimi vojaki. S tem prispevkom podmornice Wahoo je ameriška mornarica mogla našteti vsaj 129 japonskih ladij, potopljenih od podmornice, 22 drugih brčkone potopljenih in 32 drugih poškodovanih.

— Mogočno ameriška podmornica Wahoo je priplula v neko luko jugo-zapadnega Pacifika z metlo privezano k svojemu stražnemu stolpu. Ljudje, nenačujeni na morske običaje, so kar zijali. Stari mornarji pa so dobro znali, da je metla neradno odlikovanje za podmornico, ki se vrača v luko, potem ko je potopila vse ladje sovražniškega konvoja. In podmornica Wahoo je bila zares zaslužila tako odlikovanje, ker je bila vse pometla proč, ko je potopila eno razoročeno, en tanker, en transport in dve veliki tovorni ladji nedaleč od Nove Gvineje. Transport je bil natrpan z japonskimi vojaki. S tem prispevkom podmornice Wahoo je ameriška mornarica mogla našteti vsaj 129 japonskih ladij, potopljenih od podmornice, 22 drugih brčkone potopljenih in 32 drugih poškodovanih.

— Mogočno ameriška podmornica Wahoo je priplula v neko luko jugo-zapadnega Pacifika z metlo privezano k svojemu stražnemu stolpu. Ljudje, nenačujeni na morske običaje, so kar zijali. Stari mornarji pa so dobro znali, da je metla neradno odlikovanje za podmornico, ki se vrača v luko, potem ko je potopila vse ladje sovražniškega konvoja. In podmornica Wahoo je bila zares zaslužila tako odlikovanje, ker je bila vse pometla proč, ko je potopila eno razoročeno, en tanker, en transport in dve veliki tovorni ladji nedaleč od Nove Gvineje. Transport je bil natrpan z japonskimi vojaki. S tem prispevkom podmornice Wahoo je ameriška mornarica mogla našteti vsaj 129 japonskih ladij, potopljenih od podmornice, 22 drugih brčkone potopljenih in 32 drugih poškodovanih.

— Mogočno ameriška podmornica Wahoo je priplula v neko luko jugo-zapadnega Pacifika z metlo privezano k svojemu stražnemu stolpu. Ljudje, nenačujeni na morske običaje, so kar zijali. Stari mornarji pa so dobro znali, da je metla neradno odlikovanje za podmornico, ki se vrača v luko, potem ko je potopila vse ladje sovražniškega konvoja. In podmornica Wahoo je bila zares zaslužila tako odlikovanje, ker je bila vse pometla proč, ko je potopila eno razoročeno, en tanker, en transport in dve veliki tovorni ladji nedaleč od Nove Gvineje. Transport je bil natrpan z japonskimi vojaki. S tem prispevkom podmornice Wahoo je ameriška mornarica mogla našteti vsaj 129 japonskih ladij, potopljenih od podmornice, 22 drugih brčkone potopljenih in 32 drugih poškodovanih.

Društveni KOLEDAR

APRIL

17. aprila, sobota. — Athletics of S. N. P. J. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.
18. aprila, nedelja. — Jugoslovanski pomožni odbor S. S. Prireditelj v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
25. aprila, nedelja. — Društvo "Spartans" šte. 576 S. N. P. J. — Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
26. aprila, ponedeljek. — Skupni krožki Slovenske Zenske Zveze. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

MAY

1. maja, sobota. — Clevelandski Slovenci šte. 14. Slov. D. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
1. maja, sobota. — Društvo Nanos šte. 264 S. N. P. J. prireditelj plesno veselico v Domu za padlih Slovencev.
2. maja, nedelja. — Jugoslovansko - ameriški veterani. — Predstava v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
2. maja, nedelja. — Mladinski pevski zbor S. D. D. — prireditelj v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.
8. maja, sobota. — Prislanci Cadets S. Z. Z. Plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
9. maja, nedelja. — Duquesne University Tamburitza. — Koncert v avditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.
9. maja, nedelja. — Pomladanski koncert pevskega društva "Zvon" v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti.

ECZEMA

EASE THAT ITCH SUCCESSFULLY!

Don't bear the torments of eczema another day. To soothe and relieve happy people have—use Poslam for quick, dependable relief. At night, when itching is worst, one application of this CONCENTRATED ointment brings soothing comfort and lets you sleep. 18,000,000 packages sold during 35 years show it must be good. Recommended by many doctors. Sold from coast to coast. Only 50c at all druggists.

POSAM

STOP Scratching

Relieve Itch Fast or Money Back
For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, rashes and other annoying skin troubles, use cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greaseless and stainless. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. Use trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

LOST

Lost, a cough due to a cold—thanks to the soothing action of Smith Brothers Cough Drops. Smith Bros. Cough Drops contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. And they still cost only 5¢ a box. Yes, a nickel checks that tickle.

SMITH BROS. COUGH DROPS
BLACK OR MENTHOL—5¢

BY LOUIS RICHARD.

A MESSAGE FROM OWEN D. YOUNG

From the desk of OWEN D. YOUNG

We do not produce goods in large volume by individual action. We do it by individuals organized into action. So let us organize War Bond purchasers under the Big Roll Savings Plan.

For the worker it makes the saving of 10% of earnings easy.

For the Government it creates a conveyor belt to assemble funds and quins. After 10 years this belt will bring \$4 for every \$3 put on.

So we can daily win the war and daily save for the time after the war.

Owen D. Young.

SQUIRE EDGE GATE—Bald Headed

Mali oglasi

Izurjeni operatorji

BORING MILLS

(Horizontal in Vertical)

VELIKIH STRUGALNIKIH RADIAL DRILL

Plača na uro, poleg "overtime." Če ste sedaj zaposleni pri obratnem delu, se ne priklajate.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL

Išče

se stanovanje s 4 ali 5 sobami za družino s 3 osebami; otrok je sedem mesecev star. Mož je prost vojašine. Kdor ima za oddati stanovanje, naj pokliče HE. 7849.

HIŠE NAPRODAJ

Za dve družini, 9 sob; 5 spodaj in 4 zgoraj; garaža za 3 avte. Hiša se nahaja na Trafalger Ave., blizu Euclid Beacha. Cena \$6500.

Hiša za eno družino, 6 sob; v lepem kraju na Parkgrove Ave., blizu Euclid Beacha. Se prodaja za \$6000.

Za področnosti se obrnite na DANIEL STAKICH 15813 WATERLOO RD. Kenmore 1934

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odprto ob nedeljah.

Otvoritvena posebnost

STENSKI PAPIR, preko 1000 novih 1943 vzorcev na izbiro. Posebnost od 1/3 do 1/2 cene. NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO. 6922 St. Clair Ave.

Radi selitve

se prodaja set za družabno sobo; je v zelo dobrem stanju. Vprašajte se na 19571 Tyronne Ave.

BRONCHIAL COUGHS!

Due To Colds or Bronchial Irritation
Stop today at any good drug store and ask for a bottle of Buckley's CANADOL Mixture (triple acting). Take a couple of sips at bedtime. Feel its instant powerful effective action spread thru throat, head and bronchial tubes. It starts at once to loosen up thick, choking phlegm, soothe raw membranes and make breathing easier. Don't wait—get Buckley's Canadol today. You get relief instantly. Only 45c—all druggists.

Gray Hair?

NEW VITAMIN RESTORES NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery! New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write) for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St., Chicago, Ill., Dept. 5
Send the FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name.....
Address.....
City..... State.....

Mix Lemon Juice

AT HOME

TO RELIEVE

RHEUMATIC PAINS

Money Back—If This Recipe Fails
Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pains—have found that by adding two tablepoons of Allenru to one tablepoon of lemon juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago. It's no surprise either, for Allenru is a 15 year old formula to relieve rheumatic aches and pains. In fact—if it does not help—your money back. What could be fairer? Get Allenru today at any live druggist. Only 85 cents—Do it Now.

YOU WOMEN WHO SUFFER FROM

HOT FLASHES

during 38 to 52 Years of Age!

If you—like so many women between the ages of 38 and 52—suffer from hot flashes, weak, dizzy, nervous feelings, distress of "irregularities," are blue at times—due to the functional middle age period in a woman's life—start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It's the best known medicine you can buy that's made especially for women.
Pinkham's Compound is famous to relieve such distress. Taken regularly—it helps build up resistance against such symptoms. It also is a fine stomachic tonic! Thousands upon thousands of women—rich and poor alike—have reported benefits. Also beneficial for younger women to help relieve distress of monthly functional disturbances. Follow label directions. Worth trying!

Mrs. Anthony Zulic

Champion amateur seamstress of 1942, Mrs. Anthony Zulic, 21750 Edgelynn boulevard, Euclid, O., was declared top local and national prize winner in the 1942 National Sewing Competition which was sponsored by the Cleveland Press.

Twelve years of sewing as a hobby has made Mrs. Zulic's fingers nimble and expert in the use of the needle. Though nonprofessional, her expertness as a seamstress is noted especially in the neatly tailored suit, which she is seen wearing in the above picture, and which netted her the 1942 championship. It won for her a total of \$150 in War Bonds and an exciting trip to New York with all expenses paid.

At present The Press in conducting another contest for all amateur seamstresses with a total of \$500 in War Bonds to be awarded to the winner.

SLOVENE CLUB NEWS—YWCA

A basketball game was held on Thursday evening, April 1, between the Slovene Club and the Veladas Club. Being rival teams for a good many years, the game was very exciting. This was the first game played this season by the two teams.

The girls on the Veladas team were Dorothy Pluth, Margaret Dickson, Marion Murray, Laura Pasquale, Mary Stubbart, and Mary Deljio, while the Slovene team was comprised of Fannie Lahowe, Dorothy Yerkic, Celia Jacklitz, Josie Tomsic, Olga Anderson, Alma Strazer, Ann Klemencic and Justine Klemencic. The score was 26 to 16 in favor of the Slovenes. Refreshments were served after the game.

—Mrs. Justine Klemencic

Mr. War Worker, do you know that 47,500 of your fellow workers were killed by accidents in 1942? With manpower at such a premium now, the Greater Cleveland Safety Council asks you always to stay on the safe side! Always carry out your foreman's safety instructions! Save manpower for warpower!

FRENCH LICK, IND.—Because of wartime restrictions on travel major league clubs are training close to home this year. The Chicago Cubs and White Sox will do their conditioning at French Lick Springs Hotel in Southern Indiana. Putting their approval on the swimming pool at the spa are, left to right: A hotel attendant; Joe Barry, White Sox traveling secretary; Bob Lewis, Cubs traveling secretary, and Bobby Dorr, Cubs groundskeeper.

Army & Navy News

On April 9th, 1943, Stanley Stokel, son of Mr. and Mrs. Krist Stokel, 6622 Bonna Ave., was awarded a Technical Degree in Mechanical Engineering by the University of Cincinnati, Cincinnati, Ohio.

Recently a picture was published in the Cleveland Press, which included a left-handed soldier having his lunch in a Tunisian trench. Mrs. Elizabeth Zak of 1162 E. 58 St., is sure that he is her husband, Pfc. Joseph Frank Zak, 24, who has been writing to her lately from "an African desert."

John Zorich, son of Mr. Frank Zorich, 1121 Addison Rd., who recently engaged in the Field Day of the 13 reg't MRTC of Camp Berkeley, Texas, ran away from his competitors to snap the tape in the 100 yard run in 9.6 seconds which gave the 60th Bn. one of two outstanding individual plays of the day.

FIRE PREVENTION

Here's a tip for everyone—homeowners, shopkeeper, factory manager, housewife! The Greater Cleveland Safety Council warns that countless fires are caused each year by defective wiring. Check your wiring today—or better, have a trained electrician do it. Negligence may mean loss of property and suffering for your loved ones. Fire prevention will keep industry rolling and save manpower for warpower.

TIP TO BIKE RIDERS

In sections of the United States where dimouts are in effect, some bicycle riders have painted their bikes white, so that they may be seen more easily by motorists who are driving with dim lights. The Greater Cleveland Safety Council passes along this night-riding tip to all bicycle riders, but warns that neither a night light nor white paint is an adequate substitute for caution, alertness and adherence to traffic regulations.

DON'T JAY-WALK!

Every time a pedestrian is injured, Uncle Sam's enemies have reason to cheer! And that's why the Greater Cleveland Safety Council asks you to keep this in mind while walking: Pedestrians who are injured because of their own carelessness are surrendering on the home front. So, don't jay-walk! Save manpower for warpower.

War workers, you cannot be spared—on the job or off the job. The Greater Cleveland Safety Council urges you to work safely and live safely to SAVE MANPOWER FOR WARPOWER.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311-5312

HAVE YOU SIGNED?

If you are of voting age and a registered voter, you are eligible to sign your name to the Nominating Petition (for Mayor). Three thousand signatures are required on the Nominating Petition for Mayor, and the we are sure that our Hon. Mayor Frank J. Lausche, will have that number many times more, we nevertheless urge our young voters, to be among those whose signatures will be given him. Let's shown that we are backing him 100 per cent, as his record in this office has been such that we can well be proud of him.

The petitions are at your disposal in the office of the Enakopravnost, 6231 St. Clair Ave., and if you wish to solicit signatures among friends and neighbors, you can also secure the petitions here.

Norwood Library News

Books are spring tonics, and good reading freshens and helps to build the mind. Some of the most popular reading of the season is centered in books on gardening, this year. Victory gardening from "vegetables for vitality" to "flowers for morale" holds the center of community interest.

Another popular subject is the one of table food values and vitamins, and of menus for these days of rationing. The housewife, whose problems in keeping her war-time family well-fed grow daily, can find many helpful aids in library books.

Then there are the most general needs for reading: the need to relax after a day's hard work, the need to ease the mind of worries and problems, the need for information on anything from how to exterminate roaches to how to make friends and influence people. We must not forget the need for just a swell yarn, be it in romance, mystery, or any other favorite field.

All these needs are easily and quickly satisfied through a single trip to your nearest Branch Library. Tonics for the mind; cob-web chasers and pleasure givers, all may be had in good reading.

Some titles of the newest and best of spring tonics are: "What Do We Eat Now?" by Robertson, McLeod, and Preston; "Eat Well For Less Money" by Maddox; "Grow Your Own Vegetables," by Dempsey and "The Food Garden" by Blair.

Recent books of "tonic" fact and fiction are: "Syrian Yankee" by Rizk; "Thorn-Apple Tree" by Campbell and "The Forest and the Fort" by Hervey Allen.

Free pamphlets may be had for the asking, such as: "99 Ways to Share the Meat," and "How You Can Keep Wartime Prices Down."

"THIS IS YOUR ENEMY"

Starting yesterday and continuing for one week, the Tele-news Theatre will present a German propaganda film, "This Is Your Enemy," a short film in which are incorporated many of Germany's stiffest arguments of terror.

It is the German version of invasion of Poland, with all the lies Germany and Hitler have to tell about it. These scenes were also shipped to South America and were intended to prove that no nation could stand against Hitler.

Highlights of the newsreel program are first pictures of the recapture of Velikie Lukie by the Russians.

ENGLISH SECTION

FOR VICTORY—Buy U. S. War Bonds & Stamps

APRIL 12, 1943.

Kittens' Korner

Were you one of the many that came home Sunday, April 4th from the dance at the Slovenian Workmen's Home with "white" shoes that changed color to "black" within a few hours? I guess that's what comes by dancing to Johnny Pecon's orchestra.

Wilma Glazar sitting with Clarence all evening! Why, Wilma, we thought it was going to be Clark Gable! . . . I wonder if Agnes Potocher could be interested in Eddie Mervar? . . . Who winds up Ester Nagode every morning? What would happen if we ever saw her sad looking? . . . Well, it seems like Beps Tibyash, Zarko Valencic, Steve Valencic, and Eddie Budnar really aren't as bashful as they look. Did you see the pretty girls with whom they held conversations all evening? . . . Julia Godec not having a good time . . . Who is this "Bill" from up Mississippi way that writes so many letters and sends so much "gum" to Olga Olkson? Say, if he remembers you with gum and letters, save me the gum, o. k.? . . . Little Bing Crosby (Rudy Dolance) singing to a very smart-looking brunette "I Fell in Love Singing." Is this the beginning of a beautiful friendship? . . . Hearty congratulations are extended to Jennie Tomsic on her birthday today! . . . What has "Okie" in store for her tonight? . . . Mickey Kastelic still trying to keep her love affair a secret. But I think that Milan Modic knows about it, don't you? . . . Jacob Frank still repeating that familiar line "I don't choose the Cleveland girls like the other fellows do! Are they better in Pennsylvania? . . . Ray Russ taking such an interest in pictures taken with his camera. Or is it because he has an excuse to see Dorothy's mother and then have a little fun with Dorothy? . . . Joe Godec and Eleanor Grankovic have been hitting it quite a bit lately! . . . Will Joe Zele ever get that car of his started? Even though he had the strong boys pushing it, it wouldn't budge! . . . Why does Richy Skufca always tell "Okie" that he is lucky? . . . It seems it was getting to be a habit for girls to dress alike, but Wally Lunka and Joe Godec really looked as handsome as they come with the same kind of outfits! . . . That blonde Norma had the boys start a fight in a hurry and settled it right there as to who was going to take her out. . . . Eddie Popovic interested in Edna Biro . . . Bernice Luzar still keeping the fellows' time occupied . . . Dorothy, Norma and Kay had a long telephone conversation with Kay's "heart-beat!" Who is he, Kay? We won't breathe a word to anyone! . . . Joe Strukel, home on furlough, dancing the whole evening with "Dolly"! . . . Brother Al Strukel occupying the time of Mary Ann Kapel . . . What about a smile tomorrow night! . . . F. M. and H. S. breaking up. Is that why you're on the wolf now, Flo? . . . Lillian Strazisar "blonde beauty" making time with "Beps" . . . Betty Matuck going to town, but not forgetting her soldier friend at all! . . . Laverne turning out to be a good dancer . . . Well, until I see the doorways blocked again tomorrow night at the Slovenian Workmen's Home on Waterloo Rd., I remain as ever

"The Fluffy White Kitten"

Pedestrian Protection—War Production Time Lost Through Pedestrian Accidents

PEDESTRIAN TRAFFIC ACCIDENTS are an unnecessary and costly drain on manpower vital to our home-front—too many key war workers are being injured and killed while aloof. Look both ways and be sure it's safe before crossing. Is a wise rule that will prevent many heartaches.

—AAA Safety Features

Work at Pearl Harbor

Mechanics, helpers and other skilled workers are needed urgently in Pearl Harbor, F. W. Luikart, associate regional director, Sixth U. S. Civil Service Region, announced today.

"There are openings in thirty-two different job categories," Luikart said. "The extreme and urgent need for these workers cannot be over-emphasized."

Men who are in 1-A draft classification are eligible, he pointed out. Releases for men who are employed in industry will be negotiated by the Civil Service Commission in order that no one who is in a key position at his highest skill will be taken, he further pointed out.

The list of job openings and the hourly rates of pay follows: Aircraft fabric worker, \$1.09 per hour; aircraft motor mechanic, \$1.52 per hour; anglesmith, \$1.52 per hour; automotive mechanic, \$1.44 per hour; boatbuilders, \$1.52 per hour; boilermaker, \$1.52 per hour; classified laborers, \$.82 per hour; coppersmith, \$1.56 per hour; drillers, \$1.46 per hour; electricians (S. & S.), \$1.52 per hour; enginemen (power plant), \$1.52 per hour; foundry chiller, \$1.19 per hour; heat treaters, \$1.52 per hour; blacksmith's helpers, \$1.08 per hour; general helpers, \$1.08 per hour; pipefitter's helpers, \$1.08 per hour; radio mechanic's helpers, \$1.08 per hour; rigger's helpers, \$1.08 per hour; shipfitter's helpers, \$1.08 per hour; instrument makers, \$1.59 per hour; letterers and grainers, \$1.59 per hour; loftsmen, \$1.71 per hour; machinists, \$1.52 per hour; bombsight mechanics, \$1.58 per hour; aviation metalsmiths, \$1.53 per hour; ordnancemen, \$1.30 per hour; parachute mechanics, \$1.44 per hour; radio mechanics, \$1.52 per hour; rib-stitchers, \$.94 per hour; sheet-metal worker, \$1.52 per hour; trackmen, \$1.19 per hour; wireworkers, aviation, \$1.44 per hour.

Transportation will be provided by the Government and the men will be given a \$4.00 per diem allowance to cover the cost of meals while traveling, Luikart advised. He further advised that living conditions in Pearl Harbor are under Government control, so that food and lodging will be available to the workers at reasonable rates.

Further information and application blanks are available at Room 4079, New Post Office Building.

ELECTIONS AT FISHER BODY LOCAL

The annual elections of Local No. 45 of the Fisher Body Division, Coit Rd., will be held on Tuesday and Wednesday, April 13th and 14th.

In the list of candidates whose name will appear on the ballot we find the following Slovene men and women: For Executive Board at Large: Martin Resnik, Tony Svelc, Anna Urbas, Anna Mrak, Lillian Jelinic, Johanna Mismas and Jack Lencel.

The polls will be open on both days from 6 a. m. Tuesday to 12:30 a. m.—a half hour past midnight Wednesday. The balloting will be at the Union Office, E. 140th & Coit Rd., next to Donovan's Loop.

This local has made plans to publish a monthly paper which will be issued to every employee of the Fisher Body Division. The first issue appeared on April 2nd, minus a name. Local No. 45 of the CIO United Automobile Workers will award a \$25 War Bond to the person submitting the most suitable name for the new paper. Only members of the local are eligible to compete for the prize.

AVIATION CADET HARRY J. CERNELICH

Aviation Cadet Harry J. Cernelich, son of Mr. and Mrs. John Cernelich, of 18105 Macella Rd., Cleveland, completed his basic training at Miami Beach, Fla., and is now continuing his studies for a period of six months at Centre College, Danville, Kentucky.

His numerous friends and relatives may write to him at this address: Av/c Harry J. Cernelich, 20th A.A. F.C.T.D. (Air Crew), Centre College, Danville, Ky.

Fighting Jugoslavia

The Struggle of the Slovenes

By BORIS FURLAN,

Professor of Political Philosophy at the University of Ljubljana (Yugoslavia)

(Continued)

TREATMENT OF PRISONERS

The treatment of prisoners is designed to break their pride and self-respect, and inflict upon them the greatest possible physical and mental pain. Thus the consciousness of inferiority is systematically being inculcated. The plight of the prisoners is calculated to have a terrifying influence on the rest of the inhabitants.

The usual procedure with prisoners is as follows: After being brought into the camp headquarters and after the formalities in the office, you are given over to the SS police, who kick you and beat you with the butts of their guns without regard where the blows land. Then they rush you into an empty room where they put you up against a wall and tell you that you will be shot at once, and the SS police load their guns and rattle their cartridges, as if they were going to shoot at any moment. This nerve terror goes on for a while until another of the police tells you that the execution will take place the following day, or something similar, then, in the midst of beatings, cursings, scorn and derision, they drive the prisoners into another room. At times they shoot past the prisoners into the wall. In one case which lasted through an entire night, the hair of some of the prisoners — young university students — turned gray during the experience.

The life of the prisoners is regularly this: they must haul through public streets military kitchens, straw, boxes, they must clean streets, pick up animal dung from the streets with bare hands, while police point at them with scorn and sardonic laughter. In the courtyard of the prison they must roll on the muddy ground and lick the spit off the ground. If the victim shows the slightest sign that this work is repulsive, beatings into unconsciousness follow. After the hard day's work physical exercises are taken. The Germans call them "An Introduction to German Discipline" (Eine Führung in die deutsche Disziplin). The exercises, specifically, are these: on "one" the group steps before the commander in a semi-circle, on "two" they instantly throw themselves on their faces, on "three" they scatter about the courtyard. Falling, rising and running about; the various

squats, squatting jumps, frog jumps, crawling on elbows (Robbengang), the parade step. If anyone falls from exhaustion they kick him in the face or ribs. They do the same if any one is not fast and agile enough.

The arrested priests are especially humiliated. They are forced to wait on prostitutes clean their rooms, stand in line with them when waiting for food, etc. After the day's work the priests must keep repeating during the exercises: "I shall work, I shall work, I shall only glut and deceive people."

In the prison quarters there is a terrible stench because of over-crowding and because of the order which prohibits the opening of windows. Innumerable pests harass the prisoners. It is permitted to go to the toilet only in groups of four or five. The police try to trip the prisoners as they go, and if they succeed, they kick them as they lie on the stone walk. They go to stool with the doors left open, during which time the Gestapo aims his gun at the victim.

A special chapter is the cleaning of toilets, which is done by the prisoners in turns. At inspection, it is necessary to report: "I report obediently that the dunghole is cleaned" (das Scheissloch ist geputzt). They prove it by reaching into the bowl with their bare hands and then showing them.

Horrifying scenes were reported from the prisons of Celje. There the blood-thirsty police came with their friends and even some women, most of them drunk, and began beating their selected victims. When they were exhausted from this work the Gestapos ordered prisoners from their cells to continue with the beatings. The beaten ones were forced to lick their blood-stained hands. Because of the frightful noise and shrieking, the whole prison lay awake, waiting in horror of the coming events.

(Continued next week)

STOP! LOOK! LISTEN! Nazis and Japs can't stop the trains of America from carrying troops and war material. But you, Mister Motorist, can stop them, or at least delay them, by being careless at a grade crossing. The Greater Cleveland Safety Council asks you to "keep 'em rolling" by being especially careful of the way crossings. Look, listen and live—and let live.

Buy U. S. War Bonds and Stamps